

SST:s hantering av bidrag för säkerhetshöjande åtgärder till organisationer inom det civila samhället under 2024: Sammanfattande noteringar.

Bidrag för säkerhetshöjande åtgärder till organisationer inom det civila samhället har tidigare fördelats av Kammarkollegiet. Statskontoret genomförde 2023 en översyn av statsbidraget. Efter beslut av regeringen övergick uppgiften till Myndigheten för stöd till trossamfund (SST) 2024.

SST:s fördelning av medel 2024

Vid den första ansökningsomgången inkom 55 ansökningar. Det sammanlagda ansökta beloppet var 90 594 805 kronor. SST beviljade 24 av dessa ansökningar, med 46 813 189 kronor. Vid andra ansökningsomgången beslutade SST om 52 ansökningar. Det sammanlagda ansökta beloppet för dessa var 42 664 264 kronor, 23 av dessa beviljades 19 729 331 kronor. 28 av ansökningarna beviljades del av det sökta beloppet (17 i den första ansökningsomgången, 11 i den andra.) Ett skäl för att inte bevilja fullt belopp har varit att det saknats underlag att bevilja vissa delar av ansökan, som exempelvis offerter eller intyg från fastighetsägare. Ett annat skäl har varit att vissa åtgärder inte bedömts tillräckligt angelägna, se vidare under SST:s prioriteringar 2024 nedan.

Några organisationer har ansökt om medel vid årets båda ansökningstillfällen. Antalet organisationer som ansökt om medel 2024 är 88. Av dessa är 51 trossamfund, 37 är andra organisationer inom civilsamhället.

Antal beslutade ansökningar	Antal bifall	Bifall i procent%
107	47	44%

Ansökt belopp	Beviljat belopp	%
133 259 069 kr	66 542 520 kr	50%

Antal sökande organisationer	Antal organisationer som beviljats medel	%
88	37	42%

SST:s prioriteringar 2024

För civilsamhällets organisationer är en förutsättning för att få statsbidrag att organisationens verksamhet påverkas av rädsla för hot, våld eller trakasserier som har samband med 1. hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, trosbekännelse, kön, ålder, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller annan liknande omständighet, eller 2. organisationens arbete mot rasism eller liknande former av fientlighet.

För statsbidragsberättigade trossamfund är detta enligt förordningen inte ett absolut krav, men SST har, mot bakgrund av att ansökt belopp vida överstiger tillgängliga medel, prioriterat trossamfundens ansökningar på samma sätt. SST har därmed inte prioriterat medel för åtgärder som syftar till säkerhetshöjningar mot allmän kriminalitet.

Vidare har SST i fördelningen av medel under detta år prioriterat ansökningar för säkerhetshöjande åtgärder som syftar till att upptäcka och avvärja hot mot liv och hälsa framför säkerhetshöjande åtgärder av mer förebyggande karaktär. Därtill har SST gjort en bedömning av respektive ansökan utifrån organisationens verksamhet, insatsernas omfattning och sökt summa.

Om projekt- respektive verksamhetsbidrag

I samband med att SST tog över uppgiften att fördela bidrag för säkerhetshöjande åtgärder, ändrades förordningen på så sätt att den öppnade för att bevilja bidrag för andra typer av åtgärder än skydd av byggnader/lokaler där organisationer bedriver verksamhet eller personella resurser för bevakning. Stöd för andra typer av åtgärder kan emellertid, enligt förordningen, endast beviljas i form av ett *verksamhetsbidrag*. Verksamhetsbidrag är en bidragsform som typiskt sett är ägnad att stödja en organisations verksamhet i bred bemärkelse, och föranleder staten att ställa högre krav på motprestation. SST har förhållit sig restriktiv till ansökningar om verksamhetsbidrag. Vi har bedömt att en förutsättning för att beviljas verksamhetsbidrag ska vara att både sökande organisation och åtgärder har bred verkan och långsiktiga förväntade effekter. Under 2024 har endast två sådana verksamhetsbidrag beviljats.

SST ser ingen anledning att göra en distinktion mellan projektbidrag respektive verksamhetsbidrag vad gäller bidrag till säkerhetshöjande åtgärder, och har föreslagit regeringen att ändra förordningen på så sätt att uppdelningen mellan verksamhets- och projektbidrag tas bort. Vi menar att det skulle underlätta för både sökande och myndigheten om bidraget endast benämndes Bidrag till säkerhetshöjande åtgärder. Ett exempel är att behov av förstärkt bevakning av evenemang som äger rum utanför de ”byggnader, lokaler eller andra anläggningar där organisationen bedriver verksamhet” endast kan mötas om organisationen beviljas ett verksamhetsbidrag. I väntan på att regeringen bereder frågan, kommer SST att hantera detta genom att den som ansöker om verksamhetsbidrag (för andra säkerhetshöjande åtgärder än 1. skydd av byggnader, lokaler eller andra anläggningar där organisationen bedriver verksamhet, och 2. personella resurser eller tekniska lösningar för bevakning av sådana) behöver beskriva hela organisationens verksamhet och budget för kommande år.